

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Основи наукових досліджень в соціальній сфері

підготовки бакалавр
(назва освітнього ступеня)

спеціальності 232 Соціальне забезпечення
(шифр і назва спеціальності)

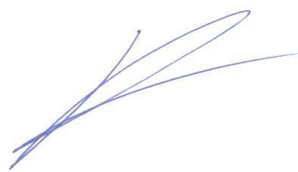
освітньо-професійної програми Соціальне забезпечення
(назва освітньо-професійної програми)

Силабус освітнього компонента «Основи наукових досліджень в соціальній сфері» підготовки бакалавра, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення».

Розробник: Сушик Н. С., доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(доц. Колосок А.М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Чернета С. Ю.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	23 «Соціальна робота», 232 «Соціальне забезпечення», «Соціальне забезпечення», бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 2 курс
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр 4-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні 24 год.
		Самостійна робота 40 год.
		Консультації 6 год.
Мова навчання		Форма контролю залік
		Українська

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові Сушик Наталія Степанівна
 Науковий ступінь кандидат педагогічних наук
 Вчене звання доцент
 Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
 Контактна інформація (тел.: 0677852095)
 email: nataliasushyk@gmail.com
 Дні занять (згідно розкладу) <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Освітній компонент «Основи наукових досліджень в соціальній сфері» відноситься до циклу нормативних освітніх компонентів загальної підготовки бакалавра, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення», спрямований на формування науково-дослідницької компетентності бакалаврів з соціального забезпечення.

2. Пререквізити. Для освоєння освітнього компонента використовують знання, вміння, навички сформовані у ході вивчення ОК «Вступ до спеціальності», «Критичне мислення в соціальній сфері», «Інформаційно-комунікаційні технології в соціальній роботі».

Постреквізити. Освоєння даного освітнього компонента є необхідним для написання курсових робіт з теорії та практики соціальної політики, технологій соціального захисту, кваліфікаційної роботи, виробничих практик.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Основи наукових досліджень в соціальній сфері» є сформувати науково-дослідницьку компетентність бакалаврів з соціального забезпечення.

Завданнями освітнього компонента «Основи наукових досліджень в соціальній сфері» є:

1) сформувати систему професійно-значимих потреб, цінностей, мотивів бакалаврів з соціального забезпечення здійснювати наукову діяльність у соціальній роботі;

2) оволодіти системою знань з технології фундаментальних і прикладних наукових досліджень у соціальній роботі;

3) сформувати вміннями та навичками бакалаврів з соціального забезпечення оптимально й ефективно здійснювати наукову діяльність згідно з професійними функціями та завданнями;

4) здобути вміння та навички презентувати результати наукової діяльності через активну участь у різних наукових заходах з метою реалізації соціального проекту або вирішення соціальної проблеми з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Міждисциплінарні зв'язки освітнього компонента «Основи наукових досліджень в соціальній сфері» з технологіями соціальної роботи та соціального забезпечення, соціологією, психологією.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність аналізувати суспільні процеси, пов'язані з соціальним розвитком держави.

ФК9. Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування.

ФК11. Здатність оцінювання якості соціальних послуг.

ФК13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

ФК14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

ПРН3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

ПРН9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців.

ПРН11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.

ПРН18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН19. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців.

ПРН20. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

1) за джерелами передачі й характером сприйняття інформації: *словесні*: лекція із застосуванням інформаційних технологій (PowerPoint – презентація, дистанційна платформа MOODLE), пояснення, розповідь, бесіда; *наочні*: ілюстрування, демонстрування, спостереження; *практичні*: метод вправ.

2) за основними дидактичними завданнями: методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування здобутих знань, умінь і навичок;

3) за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ. занят.	Сам. роб.	Консультації	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Науково-дослідницька компетентність бакалаврів з соціального забезпечення						
Тема 1. Програма наукового дослідження	8	2	2	3	1	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 2. Теоретичні основи наукового дослідження в соціальній роботі	8	2	2	3	1	ІРС/ РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 3. Технологія написання випускних кваліфікаційних робіт	8	2	2	3	1	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників	5	2	–	3	–	–
Тема 5. Технологія написання курсових робіт	4	–	2	2	–	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 6. Методи наукового дослідження в соціальній роботі	4	2	–	2	–	–
Тема 7. Метод аналізу документів у наукових дослідженнях в соціальній роботі	8	2	2	3	1	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 8. Метод спостереження в наукових дослідженнях у соціальній роботі	5	–	2	3	–	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 9. Метод анкетування в	8	2	2	3	1	ІРС/РМГ/

наукових дослідженнях у соціальній роботі						ДС/ 3 бали
Тема 10. Метод тестування в наукових дослідженнях у соціальній роботі	7	2	2	3	–	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 11. Метод інтерв'ю в наукових дослідженнях у соціальній роботі	5	–	2	3	–	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 12. Метод соціометрії в наукових дослідженнях у соціальній роботі	8	2	2	3	1	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 13. Метод експерименту в наукових дослідженнях у соціальній роботі	7	2	2	3	–	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Тема 14. Основні способи обробки й аналізу інформації в наукових дослідженнях у соціальній роботі	5	–	2	3	–	ІРС/РМГ/ ДС/ 3 бали
Разом за модулем	90	20	24	40	6	36
Види поточних робіт						Бали
Контрольна робота						64/Т
Всього годин / Балів	90	20	24	40	6	100

Примітки: ¹ дистанційна платформа *Moodle* – може застосовуватися для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі згідно з Положенням про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положенням про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказами ректора.

² Форма контролю*: ІР – індивідуальна робота, РМГ – робота в малих групах, ДС – дискусія, КР – контрольна робота, Т – тести.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Здобувачам освіти потрібно розробити індивідуальні/групові презентації згідно з планами практичних занять до теми 1–3, 5, 7–14 на основі рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів.

Тема 1. Програма наукового дослідження

Здобувачам освіти потрібно підготувати презентацію одного автореферату на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (доктора філософії) за спеціальностями 13.00.05 – соціальна педагогіка (231 – Соціальна робота), 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. опублікованих у 2018-2023 р. р., в якій представити категорії наукового дослідження: актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання, наукова новизна, теоретичне, практичне значення, апробація результатів дослідження, список публікацій автора за темою дисертації.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1. Лехолетова М. М. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів у процесі професійної підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05. Київ, 2018. 22 с. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24621/1/%D0%9B%D0%B5%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>

2. Микитенко М. С. Профілактика девіантної поведінки неповнолітніх у діяльності уповноваженого органу з питань пробації : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05.

Київ, 2019. 25 с. URL: <https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2019/09/Avtoreferat-Mykytenko-M.-1.pdf>

3. Прохорчук О. М. Формування дослідницької компетентності бакалаврів соціальної педагогіки у процесі професійної підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2018. 20 с. URL: https://ivet.edu.ua/images/spets-rada/aref/Prokhorchuk_aref.pdf

4. Слабковська А. І. Зміст соціально-педагогічної роботи з усиновлювачами в контексті міжвідомчої взаємодії : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05. Київ, 2021. 22 с. URL: <https://ipv.org.ua/2021/materialy-do-zakhystu-slabkovskoyi-alony-ihorivny/>

5. Федоруц М. В. Соціально-педагогічні умови формування соціальної компетентності старшокласників засобами неформальної освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05. Тернопіль, 2021. 22 с. URL: https://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18613/1/Aref_Fedoruts.pdf

6. Черних О. О. Соціально-педагогічний супровід формування безпечної поведінки дітей в Інтернеті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05. Слов'янськ, 2018. 20 с. URL: https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/specrada/05060418/Chernih/Chernih_aref.pdf

7. Шугайло Я. В. Соціально-педагогічні умови подолання негативного впливу засобів масової інформації на соціалізацію підлітків : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05. Київ, 2018. 20 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/38415/1/%d0%90%d0%b2%d1%82%d0%be%d1%80%d0%b5%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b0%d1%82%20%d0%a8%d1%83%d0%b3%d0%b0%d0%b9%d0%bb%d0%be.pdf>

Тема 2. Теоретичні основи наукового дослідження в соціальній роботі

Здобувачам освіти потрібно підготувати презентацію результатів дослідження актуальної соціальної проблеми, опублікованих у 2019-2023 р. р., в якій представити категорії наукового дослідження: актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання, генеральна сукупність, вибірка, методи, теоретичне, практичне значення дослідження.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1.1. Степурко Т., Семигіна Т., Барська Ю., Тимошевська В. Поведінкові детермінанти здоров'я (результати національного репрезентативного дослідження «Індекс здоров'я. Україна»). *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 1. С. 102–124. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1_2019--102-124.pdf

1.2. Звіт за результатами онлайн-опитування «Навички XXI століття очима молоді та роботодавців». Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» 2021. URL: file:///C:/Users/Sweet/Downloads/Zvit_ZAGAL_NIJ_Navichki_NHI_stolittya_14_04.pdf

1.3. Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні : за результатами дослідження 2019 року в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин – ESPAD» / О. М. Балакірева (кер. авт. кол.), Д. М. Павлова, Н-М. К. Нгуєн, О. Г. Левцун, Н. П. Пивоварова, О.Т. Сакович; О. В. Флярковська. Київ : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2019. 214 с. URL: http://www.uisr.org.ua/img/upload/files/B_Report_ESPAD_2019_Internet.pdf

1.4. Молодь України – 2021 (Результати репрезентативного соціологічного дослідження). Київ, 2021. 74 с. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/rezylt/molod2021.pdf

Тема 3. Технологія написання випускних кваліфікаційних робіт

Здобувачам освіти потрібно скласти список використаних джерел (25 джерел, 2019-2023 рр.) згідно із запропонованими темами бакалаврських робіт. Бібліографічний опис джерел та літератури потрібно скласти відповідно до чинних стандартів з бібліотечної або видавничої справи (Інформація та документація. Бібліографічне посилання: Загальні

положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliohrafichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/>).

Орієнтовні теми бакалаврських робіт:

1. Соціальна профілактика насильства над дітьми в сім'ї.
2. Соціальна профілактика агресивної поведінки підлітків.
3. Соціальна профілактика адиктивної поведінки підлітків.
4. Соціальна профілактика девіантної поведінки підлітків.
5. Соціальна профілактика делінквентної поведінки підлітків.
6. Соціальна профілактика булінгу серед підлітків.
7. Соціальна профілактика віктимної поведінки підлітків.
8. Соціальна профілактика конфліктів у взаємодії підлітків і батьків.
9. Соціальна профілактика торгівлі людьми серед учнівської молоді.
10. Соціальна профілактика Інтернет-залежності студентської молоді.
11. Соціальна профілактика професійного вигорання фахівців із соціальної роботи.
12. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
13. Соціальний захист жертв домашнього насильства.
14. Соціальна допомога сім'ям з дітьми.
15. Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
16. Соціальна підтримка ветеранів війни та членів їх сімей.

Рекомендовані інтернет-ресурси для виконання завдання

1. Автореферати дисертацій. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

2. Бібліотека. ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики». URL: <https://dismp.gov.ua/biblioteka/>

3. Наукова періодика України. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=

4. Публікації. Освітня платформа «Волонтер». URL: <https://volunteer.kiev.ua/publications>

5. Публікації. Український фонд «Благополуччя дітей». URL: <https://childfund.org.ua/publikatsii>

6. Реферативна база даних «Україніка наукова». URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=REF&P21DBN=REF&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

Тема 4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників

Здобувачам освіти потрібно переглянути та обговорити вебінари:

1. Вебінар «Запобігання плагіату в студентській і науковій роботі, практичні приклади та поради». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-7gaDKF-E2g>

2. Вебінар для викладачів та аспірантів ЗДМУ від Strikeplagiarism.com. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PdwqR5DySGI>

Тема 5. Технологія написання курсових робіт

Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології написання курсових робіт з теорії та практики соціальної політики, технологій соціальної роботи та соціального забезпечення.

Тема 6. Методи наукового дослідження в соціальній роботі

Здобувачам освіти потрібно ознайомитися з технологією застосування одного з теоретичних методів наукового дослідження: «аналіз», «синтез», «порівняння»,

«класифікація», «абстрагування», «конкретизація», «індукція», «дедукція» за такими позиціями (сутність, класифікація, пізнавальні можливості та недоліки, алгоритм застосування методу наукового дослідження, засоби його реалізації) на основі рекомендованої літератури та Інтернет-ресурсів.

Тема 7. Метод аналізу документів у наукових дослідженнях в соціальній роботі

1. Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології застосування методу аналізу документів у наукових дослідженнях у соціальній роботі.

2. Здобувачам освіти потрібно зробити контент-аналіз одного із запропонованих понять: «соціальна профілактика насильства над дітьми в сім'ї», «соціальна профілактика агресивної поведінки підлітків», «соціальна профілактика адиктивної поведінки підлітків», «соціальна профілактика девіантної поведінки підлітків», «соціальна профілактика делінквентної поведінки підлітків», «соціальна профілактика булінгу», «соціальна профілактика віктимної поведінки підлітків», «соціальна профілактика конфліктів», «соціальна профілактика торгівлі людьми», «соціальна профілактика Інтернет-залежності молоді», «професійне вигорання фахівців із соціальної роботи», «соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «соціальний захист жертв домашнього насильства», «соціальна допомога сім'ям з дітьми», «соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям», «соціальна підтримка ветеранів війни та членів їх сімей».

Тема 8. Метод спостереження в наукових дослідженнях у соціальній роботі

Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології застосування методу спостереження в наукових дослідженнях у соціальній роботі.

Тема 9. Метод анкетування в наукових дослідженнях у соціальній роботі

1. Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології застосування методу анкетування в наукових дослідженнях у соціальній роботі.

2. Здобувачам освіти потрібно на основі вивчення наукової фахової літератури презентувати та проаналізувати структуру, типи, зміст запитань двох анкет згідно із запропонованими темами бакалаврських робіт:

1. Соціальна профілактика насильства над дітьми в сім'ї.
2. Соціальна профілактика агресивної поведінки підлітків.
3. Соціальна профілактика адиктивної поведінки підлітків.
4. Соціальна профілактика девіантної поведінки підлітків.
5. Соціальна профілактика делінквентної поведінки підлітків.
6. Соціальна профілактика булінгу серед підлітків.
7. Соціальна профілактика віктимної поведінки підлітків.
8. Соціальна профілактика конфліктів у взаємодії підлітків і батьків.
9. Соціальна профілактика торгівлі людьми серед учнівської молоді.
10. Соціальна профілактика Інтернет-залежності студентської молоді.
11. Соціальна профілактика професійного вигорання фахівців із соціальної роботи.
12. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
13. Соціальний захист жертв домашнього насильства.
14. Соціальна допомога сім'ям з дітьми.
15. Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
16. Соціальна підтримка ветеранів війни та членів їх сімей.

Тема 10. Метод тестування в наукових дослідженнях у соціальній роботі

1. Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології застосування методу тестування в наукових дослідженнях у соціальній роботі.

2. Здобувачам освіти потрібно на основі вивчення наукової фахової літератури презентувати та проаналізувати структуру, зміст, шкалу оцінювання двох тестів згідно із запропонованими темами бакалаврських робіт:

1. Соціальна профілактика насильства над дітьми в сім'ї.
2. Соціальна профілактика агресивної поведінки підлітків.

3. Соціальна профілактика адиктивної поведінки підлітків.
4. Соціальна профілактика девіантної поведінки підлітків.
5. Соціальна профілактика делінквентної поведінки підлітків.
6. Соціальна профілактика булінгу серед підлітків.
7. Соціальна профілактика віктимної поведінки підлітків.
8. Соціальна профілактика конфліктів у взаємодії підлітків і батьків.
9. Соціальна профілактика торгівлі людьми серед учнівської молоді.
10. Соціальна профілактика Інтернет-залежності студентської молоді.
11. Соціальна профілактика професійного вигорання фахівців із соціальної роботи.
12. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
13. Соціальний захист жертв домашнього насильства.
14. Соціальна допомога сім'ям з дітьми.
15. Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
16. Соціальна підтримка ветеранів війни та членів їх сімей.

Тема 11. Метод інтерв'ю в наукових дослідженнях у соціальній роботі

1. Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології застосування методу інтерв'ю в наукових дослідженнях у соціальній роботі.

2. Здобувачам освіти потрібно на основі вивчення наукової фахової літератури презентувати та проаналізувати структуру, зміст запитань двох опитувальних листів для проведення інтерв'ю згідно із запропонованими темами бакалаврських робіт:

1. Соціальна профілактика насильства над дітьми в сім'ї.
2. Соціальна профілактика агресивної поведінки підлітків.
3. Соціальна профілактика адиктивної поведінки підлітків.
4. Соціальна профілактика девіантної поведінки підлітків.
5. Соціальна профілактика делінквентної поведінки підлітків.
6. Соціальна профілактика булінгу серед підлітків.
7. Соціальна профілактика віктимної поведінки підлітків.
8. Соціальна профілактика конфліктів у взаємодії підлітків і батьків.
9. Соціальна профілактика торгівлі людьми серед учнівської молоді.
10. Соціальна профілактика Інтернет-залежності студентської молоді.
11. Соціальна профілактика професійного вигорання фахівців із соціальної роботи.
12. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
13. Соціальний захист жертв домашнього насильства.
14. Соціальна допомога сім'ям з дітьми.
15. Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
16. Соціальна підтримка ветеранів війни та членів їх сімей.

Тема 12. Метод соціометрії в наукових дослідженнях у соціальній роботі

1. Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології застосування методу соціометрії в наукових дослідженнях у соціальній роботі.

2. Здобувачам освіти потрібно розробити соціометричну картку з метою проведення соціометричного опитування групи здобувачів освіти.

Тема 13. Метод експерименту в наукових дослідженнях у соціальній роботі

Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології застосування методу експерименту в наукових дослідженнях у соціальній роботі.

Тема 14. Основні способи обробки й аналізу інформації в наукових дослідженнях у соціальній роботі

Здобувачам освіти потрібно підготувати презентацію дослідження актуальної соціальної проблеми, опублікованих у 2019-2023 р. р., в якій представити обробку даних, аналіз, узагальнення результатів наукового дослідження.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1.1. Степурко Т., Семигіна Т., Барська Ю., Тимошевська В. Поведінкові детермінанти здоров'я (результати національного репрезентативного дослідження «Індекс

здоров'я. Україна»). *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 1. С. 102–124. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1_2019--102-124.pdf

1.2. Звіт за результатами онлайн-опитування «Навички XXI століття очима молоді та роботодавців». Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» 2021. URL: file:///C:/Users/Sweet/Downloads/Zvit_ZAGAL_NIJ_Navichki_NHI_stolittya_14_04.pdf

1.3. Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні : за результатами дослідження 2019 року в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин – ESPAD» / О. М. Балакірева (кер. авт. кол.), Д. М. Павлова, Н-М. К. Нгуєн, О. Г. Левцун, Н. П. Пивоварова, О.Т. Сакович; О. В. Флярковська. К. : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2019. 214 с. URL: http://www.uisr.org.ua/img/upload/files/B_Report_ESPAD_2019_Internet.pdf

1.4. Молодь України – 2021 (Результати репрезентативного соціологічного дослідження). Київ, 2021. 74 с. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/rezyltmolod2021.pdf

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ОК «Основи наукових досліджень в соціальній сфері» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань згідно з Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, вміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Формою контролю вивчення ОК «Основи наукових досліджень в соціальній сфері» є залік. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента – **100 балів**. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема, опитування, інформаційні повідомлення з демонстрацією презентацій Power Point, участь у дискусіях, рецензування презентацій, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожен з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях з відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 100.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які визначені силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право відпрацювати пропущені заняття на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Політика щодо дефлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

V. Підсумковий контроль

Залік проводиться у вигляді письмового тестування. Здобувачам освіти пропонується 100 тестових завдань (правильна відповідь оцінюється один бал). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Види тестових завдань – з вибором однієї правильної відповіді.

Тестові завдання складаються відповідно до питань, винесених на залік.

Програма заліку затверджується на засіданні кафедри.

Складання та перескладання заліку проводиться згідно з розкладом. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Перелік питань до заліку

з освітнього компонента «**Основи наукових досліджень в соціальній сфері**»

1. Проект наукового дослідження.
2. Сутність і функції програми наукового дослідження.
3. Структура і зміст програми наукового дослідження.
4. Етапи розроблення програми наукового дослідження.
5. Типові помилки та труднощі в розробленні програми наукового дослідження.
6. Сутність і специфічні особливості наукового дослідження в соціальній роботі.
7. Структура методології наукових досліджень в соціальній роботі.
8. Визначення проблеми наукового дослідження в соціальній роботі.
9. Визначення категорій наукового дослідження: об'єкт, предмет, мета, завдання.
10. Етапи організації та проведення наукового дослідження в соціальній роботі.
11. Сутність, мета, завдання випускних кваліфікаційних робіт.
12. Порядок визначення та затвердження тематики випускних кваліфікаційних робіт.
13. Порядок призначення та затвердження наукових керівників.
14. Організаційні етапи написання випускної кваліфікаційної роботи.
15. Контроль за виконанням випускної кваліфікаційної роботи.
16. Вимоги до структури та змісту випускних кваліфікаційних робіт.
17. Вимоги до оформлення випускних кваліфікаційних робіт.
18. Підготовка, порядок та процедура захисту випускних кваліфікаційних робіт.
19. Сутність та різновиди академічного плагіату.
20. Система запобігання академічного плагіату.
21. Порядок перевірки робіт на академічний плагіат.
22. Програмно-технічні засоби для перевірки робіт на унікальність (оригінальність).
23. Критерії перевірки робіт на унікальність та виявлення академічного плагіату.
24. Відповідальність за академічний плагіат і організацію роботи з метою його виявлення.
25. Тема, мета, завдання курсових робіт.
26. Етапи написання курсових робіт.
27. Вимоги до структури та змісту курсових робіт.
28. Вимоги до оформлення курсових робіт.
29. Підготовка, порядок та процедура захисту курсових робіт.
30. Сутність і класифікації методів наукового дослідження в соціальній роботі.
31. Теоретичні методи наукового дослідження.
32. Емпіричні методи наукового дослідження.
33. Метод аналізу документів у наукових дослідженнях в соціальній роботі
34. Метод спостереження в наукових дослідженнях у соціальній роботі
35. Метод анкетування в наукових дослідженнях у соціальній роботі
36. Метод тестування в наукових дослідженнях у соціальній роботі
37. Метод інтерв'ю в наукових дослідженнях у соціальній роботі
38. Метод соціометрії в наукових дослідженнях у соціальній роботі
39. Метод експерименту в наукових дослідженнях у соціальній роботі
40. Аналіз і узагальнення результатів наукового дослідження.
41. Оформлення результатів наукового дослідження.
42. Тези наукової доповіді (повідомлення): структура, обсяг, вимоги до змісту та оформлення.

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять з освітнього компонента «Основи наукових досліджень в соціальній сфері»

3 бали – оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних

завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого мультимедійного представлення завдання на практичному занятті.

2 бали – оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

1 бал – оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

0 балів – оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом за відповідною темою та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Таблиця 3

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента «Основи наукових досліджень в соціальній сфері» для денної форми навчання, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Sushyk N. S. The technology of social prevention of deviant behavior of teenagers and adult subject was of probation. The system of social services of Ukraine amidst transformation: modern trends and challenges : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. P. 1–28. (ISBN 978-9934-26-210-4). URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/227/6002/12537-1>

2. Звіт за результатами онлайн-опитування «Навички XXI століття очима молоді та роботодавців». Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» 2021. URL: file:///C:/Users/Sweet/Downloads/Zvit_ZAGAL_NIJ_Navichki_HNI_stolittya_14_04.pdf

3. Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні : за результатами дослідження 2019 року в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин – ESPAD» / О. М. Балакірева (кер. авт. кол.), Д. М. Павлова, Н-М. К. Нгуєн, О. Г. Левцун, Н. П. Пивоварова, О.Т. Сакович; О. В.

- Флярковська. К. : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2019. 214 с. URL: http://www.uisr.org.ua/img/upload/files/B_Report_ESPAD_2019_Internet.pdf
4. Молодь України – 2021 (Результати репрезентативного соціологічного дослідження). Київ, 2021. 74 с. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/rezyltmolod2021.pdf
 5. Повідайчик О., Жиленко Р. Методи досліджень у соціальній роботі: навч. посіб. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОРШАРК», 2018. 164 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42750>
 6. Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проекти): затверджено 29.06.2022 р. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA_%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8-%D0%A0%D0%B5%D0%B4-1.pdf
 7. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки від 14 лютого 2022 року. URL: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>
 8. Степурко Т., Семігіна Т., Барська Ю., Тимошевська В. Поведінкові детермінанти здоров'я (результати національного репрезентативного дослідження «Індекс здоров'я. Україна»). *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 1. С. 102–124. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1_2019--102-124.pdf
 9. Сушик Н. Методичні вказівки до написання курсової роботи з соціальної педагогіки зі спеціальності 231 «Соціальна робота». Соціальна робота : навчально-методичне забезпечення ОПП «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота» освітнього ступеня «Бакалавр» / за заг. ред. С. Чернети, Н. Корпач. Луцьк : Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. С. 757–773. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21679>
 10. Сушик Н. Навчально-методичне забезпечення освітнього компонента «Основи наукових досліджень в соціальній сфері». Соціальна робота : навчально-методичне забезпечення ОПП «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота» освітнього ступеня «Бакалавр» / за заг. ред. С. Чернети, Н. Корпач. Луцьк : Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. С. 132–154. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21679>
 11. Сушик Н. С. Основи наукових досліджень в соціальній сфері : електронний курс освітнього компонента. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2312>
 12. Сушик Н. Сутність, структура, зміст науково-дослідницької компетентності викладачів закладів вищої освіти. *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2018. № 2 (94). С. 53–56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2018_2_14